

Målnummer:	UM4256-24	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2025-01-23		
Rubrik:	Vid bedömningen av om kravet på god försörjning enligt 6 kap. 2 § första stycket utlänningslagen är uppfyllt kan under vissa omständigheter ersättning som regelbundet utgår utöver grundlönen beaktas. Den framåtsyftande bedömningen av försörjningskravet kan göras över en längre period än månadsvis och viss variation kan godtas.		
Lagrum:	<ul style="list-style-type: none">• 6 kap. 2 § första stycket utlänningslagen (2005:716)• 5 kap. 8 a § utlänningsförordningen (2006:97)		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none">•		

REFERAT

DDA har tidigare beviljats uppehålls- och arbetstillstånd för arbete som vårdbiträde hos Bodens kommun. Hon har i februari 2023 ansökt om förlängt tillstånd med fortsatt anställning som vårdbiträde hos samma arbetsgivare. Enligt anställningsavtalet uppgår hennes månadslön vid heltid till 21 635 kr. Arbetstiden kan förläggas dag och natt samt vardag, söndag och/eller helgdag. I syfte att DDA:s lön inklusive ersättning för arbete på obekvämt arbetstid ska nå upp till kravet på god försörjning i utlänningslagen (2005:716) har hennes arbetsgivare justerat schemalagningen på ett sådant sätt att hon arbetar större andel obekvämt arbetstid än tidigare. Från november 2023 till december 2024 uppgår DDA:s prognosticerade genomsnittliga månadslön inklusive ersättning för arbete på obekvämt arbetstid till 26 887 kr.

Migrationsverket beslutade den 16 januari 2024 att avslå DDA:s ansökan med motiveringen att hennes lön inte uppfyller kravet på god försörjning i utlänningslagens mening. I beslutet förde Migrationsverket fram att DDA är anställd för att arbeta dagtid och att hennes ersättning för att arbeta på obekvämt arbetstid skulle vara begränsad utan nuvarande schemaändringar samt att schemaändringarna syftar till att kringgå gällande lagstiftning. Vidare går det vid en framåtsyftande bedömning inte att garantera att DDA:s inkomst uppgår till försörjningskravet varje månad.

DDA överklagade Migrationsverkets beslut till Förvaltningsrätten i Malmö, migrationsdomstolen (2024-04-03, ordförande Warnolf), som avslog överklagandet. Migrationsdomstolen ansåg att DDA inte gjort sannolikt att hennes anställning gör det möjligt för henne att uppnå en god försörjning i utlänningslagens mening.

DDA överklagade migrationsdomstolens dom och yrkade att hon skulle beviljas uppehålls- och arbetstillstånd samt förde fram i huvudsak följande. Hon är garanterad regelbundna och varaktiga inkomster från anställning som innebär att hennes lön i genomsnitt uppgår till en nivå som överstiger kravet på god försörjning. Hennes arbetsplats har ett inom äldreomsorgen sedvanligt schema som utgår från perioder om fem veckor. Omfattningen av hennes anställning ser likadan ut sett över varje period och hennes ersättning för arbete på obekvämt arbetstid är densamma över perioderna. Vid bedömningen av om kravet på god försörjning är uppfyllt ska inkomsterna från arbete ses utifrån ett månatligt snitt över en längre period. Ledning kan hämtas ur den bakåtsyftande bedömning som görs för om villkoren uppfyllts under föregående tillståndsperiod.

Migrationsverket ansåg att överklagandet skulle avslås och förde i huvudsak fram följande. Som huvudregel bör den avtalade månadslönen vara det som är avgörande vid bedömningen av om god försörjning uppnås genom anställningen. I vissa fall kan det vara rimligt att beakta tillägg för arbete under obekvämt arbetstid. En förutsättning för detta bör dock vara att en eventuell förekomst och omfattning av arbete på obekvämt arbetstid framgår redan av anställningsavtalet. Förläggningen av DDA:s arbetstid har väsentligen ändrats i syfte att hon ska uppfylla kravet på god försörjning. Vidare bör kravet på god försörjning vid en framåtsyftande bedömning vara uppfyllt för varje enskild månad under den sökta tillståndstiden.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2025-01-23, Liljeqvist, Briheim Fällman, referent, och Johansson / föredragande Söderhjelm), yttrade:

1. Det som målet gäller

Frågorna i målet är vilken ersättning som ska räknas med vid bedömningen av om kravet på god försörjning i 6 kap. 2 § utlänningslagen är uppfyllt och om detta krav vid en framåtsyftande bedömning måste vara uppfyllt varje enskild månad under tillståndsperioden.

2. Rättslig reglering m.m.

Från den 1 november 2023 gäller ett nytt försörjningskrav enligt 6 kap. 2 § utlänningslagen för den som ansöker om arbetstillstånd. Ändringen innebär att det inte längre är tillräckligt att utlänningen kan försörja sig för att beviljas arbetstillstånd. Av övergångsbestämmelserna framgår att äldre föreskrifter fortfarande ska gälla vid prövningen av ett överklagande av ett beslut som har meddelats före ikraftträdandet. I förarbetena anges att en ansökan om arbetstillstånd ska prövas hos Migrationsverket enligt den nya bestämmelsen från och med den dag bestämmelsen träder i kraft (prop. 2021/22:284 s. 13).

Arbetstillstånd får ges till en utlänning som har ett anställningsavtal, om anställningen gör det möjligt för honom eller henne att uppnå en god försörjning och om lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen (6 kap. 2 § första stycket utlänningslagen).

Med god försörjning avses en lön som uppgår till minst 80 procent av den medianlön som Statistiska centralbyrån publicerar för Sverige. Vid prövningen ska den senast publicerade medianlönen den dag ansökan kom in till Migrationsverket gälla (5 kap. 8 a § utlänningsförordningen [2006:97]).

3. Migrationsöverdomstolens bedömning

DDA har tidigare beviljats ett tidsbegränsat arbetstillstånd för arbete som vårdbiträde hos Bodens kommun. Det är inte ifrågasatt att hennes anställning under den tidigare tillståndsperioden har uppfyllt då gällande krav i 6 kap. 2 § första stycket utlänningslagen. För att beviljas förlängt tillstånd krävs bl.a. att DDA:s anställning gör det möjligt för henne att uppnå en god försörjning. Med god försörjning avses en lön som per den 1 november 2023 uppgår till minst 26 560 kr.

Det är ostridigt att DDA:s grundlön understiger det försörjningskrav som nu gäller. Det Migrationsöverdomstolen först ska ta ställning till är om den ersättning som hon kommer att erhålla för arbete på obekvämt arbetstid ska räknas med vid bedömningen av om kravet på god försörjning är uppfyllt.

Det saknas en reglering i utlänningslagen som definierar begreppet lön. Med lön brukar dock avses inte bara själva grundlönen utan även vissa tillägg som den som utför arbetet kan ha rätt till, t.ex. tillägg för obekväma arbetstid och övertidsersättning. Migrationsöverdomstolen bedömer att begreppet innefattar sådana ersättningar som utgår från arbetsgivaren i kontanta medel. Förmåner i form av t.ex. fri kost och logi ingår inte i detta begrepp, då regleringen tar sikte på att den sökande ska erhålla ett visst belopp.

Det sagda innebär att sådan ersättning som regelbundet utgår utöver grundlönen kan räknas med vid bedömningen av om kravet på god försörjning är uppfyllt. En förutsättning för detta är dock att förekomsten av arbete som medför rätt till sådan ersättning framgår av anställningsavtalet med arbetsgivaren och att det typiskt sett förekommer enligt villkor i kollektivavtal eller praxis i den aktuella branschen.

Av utredningen framgår att DDA utöver sin grundlön erhåller regelbunden ersättning för arbete på obekväma arbetstid. Det framgår vidare av hennes anställningsavtal att arbetet kan förläggas på obekväma arbetstid och villkoren för sådant arbete regleras av det kollektivavtal som anställningen omfattas av. Migrationsöverdomstolen anser därför att det finns förutsättningar för att räkna med den ersättning som DDA kommer att erhålla för arbete på obekväma arbetstid som en del av hennes lön vid bedömning av om hon uppnår kravet på god försörjning.

Det som då återstår för Migrationsöverdomstolen att ta ställning till är om försörjningskravet vid en framåtsyftande bedömning måste vara uppfyllt varje enskild månad under tillståndsperioden. Det är ostridigt att DDA:s lön inte når upp till försörjningskravet under samtliga månader för tillståndsperioden, men det framgår av utredningen att hennes lön i genomsnitt kommer att uppgå till 26 887 kr i månaden över en tolv månadersperiod.

Migrationsöverdomstolen har tidigare uttalat att det vid den bakåtsyftande bedömningen av om försörjningskravet och anställningsvillkoren i 6 kap. 2 § första stycket utlänningslagen är uppfyllda inte går att bedöma månad för månad. I stället ska en helhetsbedömning göras (MIG 2017:24, MIG 2017:25 och MIG 2018:12).

Migrationsöverdomstolen anser att ett liknande synsätt kan tillämpas vid den framåtsyftande bedömningen av om försörjningskravet i 6 kap. 2 § första stycket 1 utlänningslagen är uppfyllt. Den rättsliga regleringen med krav på god försörjning innebär inte heller i sig något hinder mot att även den framåtsyftande bedömningen görs över en längre tid än månad för månad. Eftersom det är fråga om en prognosticerad ersättning som till sin karaktär varierar månad för månad kan bedömningen svårligen göras månadsvis för anställningar där ersättning för arbete på obekväma arbetstid ska räknas med. Viss variation bör därmed kunna godtas under förutsättning att utlänningen uppnår god försörjning under tillståndsperioden. En förutsättning för detta är att de månader som utlänningens lön understiger försörjningskravet kompenseras av att lönen under andra månader överstiger försörjningskravet i motsvarande mån. Det krävs vidare att formerna för schemalaggningsen är vedertagen inom den bransch som utlänningen är verksam i och att detta i sig medför att lönevariationen mellan månaderna är förutsägbar.

Av utredningen framgår att DDA har schemalagts enligt ett rullande femveckorsschema som är vedertaget inom äldreomsorgen där hon är verksam och att hon utifrån schemalaggningsen kommer att ha en genomsnittlig lön som överstiger försörjningskravet enligt en prognos över ett års tid. Vid en helhetsbedömning av omständigheterna i målet anser Migrationsöverdomstolen att utredningen ger tillräckligt stöd för att DDA kommer att uppnå god försörjning under tillståndsperioden. Migrationsöverdomstolen anser därför att DDA vid en framåtsyftande bedömning uppfyller kravet på god försörjning i 6 kap. 2 § första stycket 1 utlänningslagen.

Att övriga anställningsvillkor varit i enlighet med kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen har inte ifrågasatts. Enbart den omständigheten att DDA:s schemaläggning har anpassats i syfte att hon ska uppfylla det nya försörjningskravet medför inte att det är fråga om ett kringgående av lagstiftningen eller att det i övrigt finns skäl att ifrågasätta arbetsgivarens seriositet.

Migrationsöverdomstolen anser sammanfattningsvis att DDA uppfyller de grundläggande villkoren för arbetstillstånd enligt 6 kap. 2 § första stycket utlänningslagen. Migrationsverket har dock inte prövat om DDA har styrkt sin identitet eller om det finns några andra skäl mot att bevilja uppehållstillstånd. Underinstansernas avgöranden ska därför upphävas och målet visas åter till Migrationsverket för fortsatt prövning.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen upphäver underinstansernas avgöranden och visar målet åter till Migrationsverket för fortsatt prövning.

Sökord:

Litteratur: Prop. 2021/22:284 s. 13
